

jelezhető kijelentésekkel teszi. És főleg: nem csak az irodalom berkein belül. Az olvasó bizonyosan felrántja szemöldökét és vitázni kezd, amikor a *Kéttoronyba zárva* című írásában a szerző arról elmélkedik, hogy 9/11 kinek állhatott érdekében – „cui prodest”, ugye. Vagy amikor a 2001-es *Rettegés a drámától*ban ilyet olvasunk: „Másfél évtizede még volt kultúra Magyarországon, ma már nincs.” Tanítás és vitákra készítettség tehát – Spiró esszéi esetenként ismeretlen helyekre kalauzolják az olvasót, tágítva ezzel ismereteit, vagy a már ismert területeket elevenítik fel újra, teljesen más szemszögből, arra készítve ezzel a befogadót, hogy újra gondolja át, mit is tud ő valójában. Ráadásásként néhol nemcsak az író, olvasó, gondolkodó Spirót ismerhetjük meg, hanem magát az embert is. Egy sajátos világlátással rendelkező, a jellel mindig kritikus, de a múlttal sem elfogult, és a jövővel kapcsolatban alapvetően peszsimista embert.

Nem mehetünk el mellett sem, hogy Spiró esszéit a szépirodalmi életművével együtt tárgyaljuk. A Gorkijról írtak és a *Diabolina*, valamint a *Hamvasban* méltatott *Szilveszter* és Spiró ugyanilyen című drámaátírata csak a legnyilvánvalóbb összefüggések. E jelenségek pedig nem kizárólag a szűkebb irodalmár körök számára lehetnek érdekesek.

Spiró György *Válogatott esszék 1979–2016* című kötete tehát nemcsak az esszék, hanem a szerkesztés miatt is hozza az elvárt minőséget. A szerző életművét ismerőknek és nem ismerőknek egyaránt ajánlatos olvasmány.

L'ART PHOTOGRAPHIQUE